

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ

REDACCIO

CARRÈ NOU DE S. FRANCESCH

núm. 27, pis 2.^a
BARCELONA.

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPAÑA, 8 rals.

CUBA Y PUERTORICO, 16.
ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

LA FELICITAT.

Aspiració vaga, sense forma, sense cos: impalpable com un olor, inespllicable com un misteri.... ¿qu' es la felicitat?

Tothom la sent, tothom la desitja, la busca tothom y ningú la troba.

Per l' ambiciós es la cima de una montanya: plè de fadich la puja, cansat hi arriba y al serhi á dalt un' altra cima se li presenta, alta com la primera. Darrera d' aquesta 'n trobarà un' altra, y així sempre: primer se l' hi acabarà la vida que las cimas.

La felicitat diuhen que no existeix; y no obstant es un fantasma que viurà tan com l' humanitat. Mentre lo cos humà, ferit per la llum, projecti una sombra, existirà del mateix modo, ferida per la llum misteriosa del anima, la sombra de la felicitat. Caminarà sempre al davant nostre: correrà quan corrém; s' aturará al aturarnos; pero may s' incorporará ab nosaltres.

* * *

Volen veure 'l meu tutu li mundi? Apliquin la vista al cristall i veurán un carrer aristocràtic, y en aquest carrer la fatxada de un palau, y en lo palau una finestra, y à través de la finestra artísticament traballada, un sostre tatuonat d' or, parets plenes de quadros magnifichs, cortinatges de seda y puntas, mobles admirables.

Arreconat à la paret del davant un pobre assegut à terra roseig plé d' afany un crostó de pa sech, producto de la capta. Es tant lo gust ab que se 'l menja que fins hi sua. ¿Es felis? Ni 'ls mils. Ha vist per la tentadora finestra las riquesas del palau, y l' enveja l' hi enterbola la mirada. ¡Ab quin gust seuria en una d' aquellas tovas butacas, en lloch d' escalfar la freda acera!....

Vostés dirán: si jo fos tant pobre tampoch fora felis: pero mirin: embolicat ab una suntuosa bata, ab un casquet brodat d' or al cap, surt per la finestra l' amo del esplèndit edifici. ¿Per qui es la primera mirada? Es per pobre de la paret del davant, ó millor dit es per aquell crostó de pà qu' espatega al contacte d' aquelles dents famelicas.

—Ah! exclama 'l senyor: si jo tingués la gana y la salut d' aquell mestre, donaria tota ma fortuna.

* *

Segon quadro:

Aquí 's tracta de una conversa. Los interlocutors son dos senyoras, antigas amigas de colegi, totas dues ben casadas. L' una ensenyà un ventre abultat; l' altre està natural.

—Com Elvira!.... l' hi diu aquesta: ¿es ja la quarta? —No, filla: la quinta.

—Ditxosa tú!....

—No: més felis tú que no tenintne no tens disgustos. Quan l' un t' està bò, l' altre t' cau malat: aquest arriba à punt de morirse't, y tú que 'ls estimas, com que son entranyas del tèu cor, ploras, te consums, sufreixes y t' mors ab ells.... No 'n demanis Conxita, no 'n demanis....

—Ay! i que me 'n dius de una casa trista, sola, quieta, sense 'l crit de un d' aquests àngels de Déu que

l' animi? ¿Qué me 'n dius de un espòs que porta 'l fastidi á la casa?.... ¡Ay Elvira! ¡Qui sigües com tú!.... Fins ab las tèves penas fora felis!.... Aquí 'n tenen dos y cap d' ellas felis l' una porque 'n té; y l' altre porque n' hi faltan.

* *

Quadro tercer:

Mirin, aquí passa un escriptor.

¿No saben qu' es un escriptor aquí á Espanya?.... Es en Robert Robet, es l' Alcàntara; un home que 's mata treballant, que té de viure en un perpetuo desordre, que apenas se guanya las caixalades...

Mirinlo: begut de galtas, groch, reflexant en la cara las malas digestions ó l' afeció en lo fetje, ó l' aneurisma en lo cor. Es una víctima del treball, que destila such de cervell y s' asseca. ¿Es felis? la sèva cara ho diu.

Mirin en cambi: aquí tenen á D. Mariano; un botiguier: venia y guanyava, guanyava y retenia. De la roba vá fervere'n casas, camps, vinyas, hisendas... ¡S' ha retirat! ¡Oh que felis! Si senyor: la felicitat l' hi surt pels poros: está gràs, roig; no té més que alguns cabells blanxs; pero aixó que significa? Dorm fins á las onze; té un gran cuyner y un gran apetit i qué l' hi falta?

Mirin: are passan pèl mateix carrer: lo comerciant per un costat y l' escriptor per un altre. Tot d' un pleat vacilan com si un mal ayre 'ls feris de un mateix cop; l' escriptor cau en terra portantse las mans al pit; lo comerciant hi cau ab los brassos estirats, los ulls fora del cap, la boca torta.

Al escriptor se li ha romput un aneurisma; lo botiguier ha arreplegat una feridura de plé á plé.

Tots dos buscaven la felicitat: tots dos la tenen.

* *

Quadro quart:

Som al pati de un quartel: hi ha un batalló format; un general l' inspecciona.

Comensin pel cap de vall del rengle, agafin al primer soldat y preguntin:

—Soldat, ¿ets felis?

—No, dira.

—Quan ne serás?

—Quan me donguin los galons de capo.

Aneu al capo: —Ets felis?... —No, dirá, vull ser sargento.

—Ets felis sargento? —No, vull ser oficial.

—Ets felis oficial? —No, vull ser coronel.

—Ets felis coronel? —No, vull ser brigadier....

Aneu al mateix general que revista al batalló, plè d' entorxs, plè de crèus, montant un magnific caball, y diguéuli:

—Vosté sí, que serà felis.

—No 'u cregui 'us contestarà: tinc quinze feridas y trent' anys de massal...

—Rés més que aixó?

—Y un president del govern, que havia sigut alferez quan yo era ja coronel, y que 'm fà mès nosa que 's anys y que les feridas.

* *

Prou quadros: tanquèm lo *tutu li mundi*, y filosofem. ¿Qu' es la felicitat?....

Jo crech qu' es la falta de sensibilitat, la falta de aspiracions, la mort de l' anima.

¿Es felis, per ventura, la devota que crèu y resa del demati al vespre, que á la nit somia' ab los angels, que dejuna y vá á missa; que 's mortifica y espera? No, ella adhuc sense combats, no es felis perque també ambiciona: ambiciona las somiadas ditzas de l' altra vida.

La felicitat es la tortura del home y es la séva vida: es l' esperó que 'l punxa y fà caminarlo: per l' humanitat es l' impuls del progrès; per l' home es una decepció continua.

Jo no més hi sigut felis un dia: un dia que tenint un gran artista al meu costat, al veure á n' en Toni Grice fent ganyotas al Circo eqüestre, vá dirme: donaria la meva vèu per saber fer lo que fà aquest home.

¡Aquesta sortida francament vá ferme felis!

T. DEL O.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Senyora Tessero, Sr. Morelli, Sr. Pasta, y vosté sim-pàtic Seraffini, y vosté inimitable Privato, y vosté afectuosissim Garzés, ja sè qu' estan á punt de marxa, ja sè que han tancat la roba als baguls, ja sè que se 'n van; pero si no 'ls dich res més sino que desitjo que tornin; que tornin si y que trobin millor fortuna qu' are, més entradas qu' are y 'ls mateixos aplausos de sempre; si no 'ls hi dich res més que «Adieu, adieu: jo 'm recordare sempre de vostés», si no 'm' occupo de las obras que han posat últimament, dispensin.

Si, haurán de dispensarme: los elogis que tenia borronejats se 'ls n' ha endut l' ayguat de Murcia; y sobre del llot y de l' arena d' aquella terrible devastació, hi ha brotat una flor que á mi m' atmira y 'm cautiva, la flor de la caritat.

¡Ah! ¡Cóm han canviat los temps! Avants aquesta flor creixia com un llecsò en las parets mitj esquerda-das de las iglesiass: avuy jo! avuy brota dintre dels teatros, com una flor d' invernadero.

Benehida siga sempre!..

Entre aquell capellá que mirant no més que pels morts de l' inundació, promet dir missas per tots, y 'ls empressaris de teatros, que mirant no més que pels vius, pero desgraciats, s' afanyan, á una indicació de la prempsa, per fer grans funcions á fi de treure de la butxaca 'ls quartos del públic y donarlos á las víctimas de l' inundació, jo hi veig sempre la caritat.

Ab lo capellá la contemplo en forma de dona vella y ab sabatas de simolsa: ab l' empessari hi veig la dama enguantada, perfumada, vestida á la moda, plena de joyas, gosant y ribent; pero sembrant lo bè.

Jo no sé perque la caritat per alguns té de ser adusta y arrugada.

Vinga de ahont vinga, jo l' abrasso ab tota l' anima.

* *

La caritat vestida á la moda per are se 'n dú la palma.

Jo l' hi vista al Circo equestre y dilluns la vaig veure al Teatro de Novedats. Los fills de Murcia y Almeria van recullir la safata d' aquests teatros. Unas quantas gotas del desbordament de la caritat, que ha de neutralisar los efectes del desbordament de las ayguas.

La prempsa, lo dilluns mateix vá celebrar lo primer benefici de la llarga sèrie que l' hi han promés tots los empresaris dels nostres teatros. La funció vá darse en lo Liceo. A la porta devant de la safata, dos noyas que estudian, simpàticas y qu' en la recaptà dels estudiants van ser verdaderas heroinas. En lo vestíbul la sempre aplaudida banda d' inginyers. En l' escena la companyia dramàtica del Sr. de Alba traballant de franch y captantse grans aplausos; després l' artista negre senyor Brindis que no té rival en lo violí; magníficas poesias del ja citat Sr. de Alba rebudas ab molta simpatia; l' artista Alarcon que ab cinch minuts pinta un quadro y 'l cos de ball.

Vels' hi aquí una funció completa y agradable.

Tots treballaren de franch: l' orquestra cobrá; pero prometent que la pròxima funció lírica que ha de dar la prempsa en lo mateix teatro, cedirà lo que li corresponga als inundats.

La part del teatro destinada al públich, bastant favorecida; are en quan á aquells sillons ab aquells clauets que tenen cabota de porcelana, es á dir la part dels propietaris, casi buida.

¡Ay Senyor! ¡La safata ho explica tot! Temen més las safatas que un pagés las pedregadas, y que 'ls murcians lo riu Segura. Son una gent que si 'u fán sempre aixís no 's tornaran may pobres.

Apesar de tot, varen ferse 280 duros, dels quals se n' han de treure per alguns gastos de la funció.

Després del Liceo entra 'l gimnassi y academia d' esgrima dels Srs. Solé y Bea (Montjuich del Carme—3).

Aquests alumnos, quan vostés llegeixin aquestas ratllas, ja haurán donat una funció en lo Circo equestre de la Plassa de Catalunya. Los professors s' encarregan del gasto, y 'ls pobres inundats dels beneficis.

Ja 'u deya un meu amich: la gent de forsa y bon punyo, son bona gent.

Ayuy divendres dos funcions:

Una per la societat *Latorre* en lo Principal: estreno, de la companyia dramàtica de 'n Zamora (qu' entre paréntesis se disposa ademés á donar un benefici pèl seu compte). Desempenyo de *La Payesa de Sarriá* del pobre Egulaz, y ademés un concert de l' Esmeraldina Cervantes, l' inimitable arpista; y algunas pessas de la banda de inginyers.

Al popular teatro del Odeon un altre benefici: funció dramàtica; la acreditada societat coral «*La Perla de la Barceloneta*» cantarà dos coros; y en Canonje, 'l popular Canonje, farà jochs de mans.

Dissapte festa. Es Tot Sants. ¡Qu' explotin lo Tenorio 'ls pobres empresaris!....

En cambi 'l diumenge s' aprofita 'l dia.

A las nou del demati *Gran concert de totes las societats corals euterpenses* en lo Bon Retiro. ¡Cinchcents coristas! ¡Cinchcents deixebles del immortal Clavé! ¡Cinchcents obrers del art y del treball! La banda de artilleria de més á més. ¡Oh! ¡No 'ls faltarà públich!

A la tarda, nova funció en lo mateix Bon Retiro. Obra «*La flor de la montanya*». De més á més alguna altra cosa.

A la mateixa tarda ¡gran funció en la Plassa de Tors! Elevació de una persona que té reputació europea, en un globo areostàtic. La meytat dels productos a la prempsa.

Dilluns, dia dels morts, que continuhin fent lo Tenorio pèl seu compte; pero 'l dimars veurán compareixe 'l teatro Romea sempre favorescut del públich y aquell dia plé de gom á gom.

Figürinse: una pessa catalana y una de castellana: concert de bandurrias y guitarras: cant per dugas aplaudidas senyoretas ab accompanyament de piano pèl senyor Rodoreda, y últimament Jochs de mans, los millors del repertori, pèl popular Canonje.

Dimecres, dia cinch: lo petit teatro de Jovellanos demostrarà que en qüestions de caritat, mentres hi haja bon cor, lo mateix son los grans que 'ls petits. Ja veurán lo programa en los periódichs.

Pèl dijous, dia sis, se combinará alguna cosa; y arribaré al divendres, y ja 'ls ho esplicaré en lo próximo número.

Pèl moment puch dirlos que s' organizará un gran concert en lo qual hi pendrà part totes las notabilitats de Barcelona: que 's dará una funció á l' Olímpic: que 'l Ignaci del Tívoli s' ha ofert en tot y per tot, ell, los seus teatros y las sevàs companyias: que á Gracia hi haurà també la seva correspondent funció: que en Canonje donarà una veillada en lo Foment de la Producció espanyola: que las societats humorísticas «*L' Ara-*

nya» y «*L' niu guerrero*» reunides ne farán una de las sevàs; que el coro *Barcino* de 'n Bartumeus també 's deixarà sentir: que 'l Colegi mercantil de 'n Dey ha quedat compromès: que 'ls sarauhists de Barcelona 's preparan per donar un ball esplèndit; que la societat *Romea* y altres no quedaran endarrerides; que fins hi haurà potser corrida de novillos pèls joves del Circo equestre; y que al últim de tot tancarà la llista una funció originalísima donada en lo Liceo, que deixant un bon recor en tothom, demostrarà tot lo que pot fer la prempsa unida en un pensament tant loable y generós com es la caritat!

Ja tindrà temps de parlarne. Per are conténtinse ab lo que hém dit, y má á la butxaca.

Per vostés la diversió: los diners pèls de Murcia, Orihuela, Lorca y Almería: per tots la satisfacció que dona un poble generós despertant al crit de la caritat.

Tots aquests son los fruits de la caritat feta á la moderna. No hi fà res que estant gojosa 'ls desparrami, mentres los donga.

¡Tant debò qu' ella encomani 'l goig y la alegria als que han de recullirlos!

N. N. N.

LA LLUM Y 'L PAPALLÓ.

(LEGIT EN L' INAUGURACIÓ DEL ATENEU LIBRE DE TARRASSA.

FABULETA.

A mon bon amich en Juan Borrell.

Cuidantse sols de sa tasca, una llum de gás cremava, ignorant volatejava en torn d' ella un papalló; lo qui, veyéntla atareada, 'nmemor de sa bellesa, creyenthó fácil empresa, atrevit, féuli un petó.

La llum, al sentir la besan, com noya que 's ruborisa, queda soptada é indecisa, com si hagués perdut l' esment; lo que notat per l' insekte féu, que d' una revolada, 'nés á dari'l altre besada, sens quedar encar content.

Y al probar per terça volta sort que tant bè l' hi sortia, la llum, que ja vist l' havia y venjarse había jurat, deixá d' intenció besarse á estil d' impúdica dama, y aixamplant de cop sa flama, lo deixá carbonisat.

Lo qual clarament demostra, per bé de l' inesperiencia, que qualsevol imprudència fins la vida 'ns pot costar, y que 'l ser que no dominis passions y ab seny no obri, per mes que salut li sobri, sempre té un peu al fossar.

JOAQUÍN MARINELLÓ.

ESQUELLOTS.

Demà lo popular semanari *La Campana de Gracia* publicarà lo retrato de D. Josep Maria Muñoz que acaba de donar pèls inundats de Murcia, Alicant y Almeria la enorme suma de més de 60.000 duros en metàllich. Creyém que serà lo primer periódich que donarà à llum en Espanya tan notable personatge.

Barcelona no 's preocupa més que de una cosa; de socorre als inundats de Murcia: aixís, donchs, jo no 'ls parlaré més que de una cosa: dels medis que 's practican per lograr aquest objecte.

Bè pèls estudiants!

Agermanats ab la prempsa, la seva qüestació es un modelo de activitat, d' intel·ligència y d' acert.

L' espectacle de la juventut, recollint pèls inundats, es un espectacle magnific.

Tots ells demostran que á més de una carrera litera-

ria, segueixen un 'altra carrera molt honrosa: la carrera del bè.

L' ayuga es enemiga declarada de las víctimas de Murcia, Lorca, Orihuela y Almería. En lo seu pais los inunda.

A Barcelona tracta de privar las qüestacions. Pero no las ha privadas: contra 'l vici de caure ayuga, hi ha pèls estudiants la virtut de mullarse. Sobre tot quan lo vehinat respon; los pobres ab pesas de dos: los més richs ab monedes de plata y or.

Es la pluja de la caritat, es la pluja de las monedes.

Consti que may hi estat tant orgullós com are de perteneixé á la prempsa.

Si, l' iniciativa dels socorros als inundats se déu á la prempsa.

¡Ah! es que la prempsa unida, apreta molt y tréu molt such.

Al cargol no hi han saltat més que dugas rosas: lo Correu Català y Lo Borinot.

¡Que Déu los fassa bons!

Escenes commovedoras han tingut lloch durant las qüestacions.

Dugas noyas á la Rambla de las flors, no tenint cap diner, l' una vá treure's las arrecadas y vá donarlas, y l' altre un anell. Eran dugas fillas de Reus.

A un pobre cego acababan de donarli dos quartos, y vá tirarlos á una de las safatas dels estudiants.

Un comerciant, al rebre la visita de un estudiant, vá entregarli la clau de la caixa, dihentli:

—Prengui lo que vulga.

L' estudiant obri la caixa, y ab la delicadesa que valia aquest rasgo de confiança, no tragé més que un duro.

Moltas monedes queyan entre 'l fanch, dintre dels bassals d' ayuga. Las criatures las pescavan tirantlas afanyosas á las safatas. Consta que ni un sol municipal hi havia entre la comitiva.

No hi ha guardia millor que 'ls sentiments nobles de un poble honrat.

Los artistas Soler y Rovirosa, Pellicer, Tarascó, Robert, Santafé y Vinyals treballaren gratuitament en l' arreglo de varios pendons.

La agència de transports Aixelá (Plaza de Santa Ana) deixá gratuitament los carros.

Molis cafès y quincalleries deixaren las safatas.

Las empresas del gas han cedit tot lo fluit que 's consumi en las funcions públicas á benefici dels inundats, organisadas per la prempsa.

Los donatius en especie son notables. La major part de la roba que 's dona es nova y bona. ¡No 'ls vindrà poch bè als pobres que s' han quedat no més ab la que portan!

Lo Feo Malaguenyo envia un cotxe endolat en la comitiva, y no content ab això regalà trages. Igual L' Aguilà y casi tots los bazars de Barcelona.

Aquest dia la botiga de 'n Lopez semblava una sucursal de una sabateria de la Tapineria: tot sabatas novas destinadas als inundats.

Mols sombrerers, entre ells en Lostau y altres, regalà sombreros pèls pobres inundats.

Fins una dona que vén quincalla al carrer del Bisbe, entregá un caball de cartró, dihent: —¡Que jugui algun dels noys infelisos!

No hi ha al mon espectacle més hermós que 'l que dona un pobre, compadeixentse de la desgracia!

Una sola persona 'l Sr. Ribalta entregá en un sol dia 1.000 duros pèls inundats de Murcia, y 1.000 duros més pèls obrers sensa feyna.

Viscan los comerciants que fins en la caritat fan operacions per partida doble!....

Lo Banc de Barcelona ha enviat 25.000 pessetas al bisbe de Murcia.

Es molt libre y molt duenyo de fer dels seus diners l' us que tinga per convenient.

Pero de segur que tractantse de las pessetas, lo bisbe de Murcia, no dirà «*treyéume aixó de casa*.»

Aquesta frasse no més s' estila, quan l' invadeixen los inundats.

Entre 'ls braus estudiants s' hi distingian dugas sevàs, l' una alumna del Institut; l' altra, germana seva, qu' estudia farmacia.

¡Quin modo de comprometre als joves!...

¡Ah! La dona consagrada á la caritat es un àngel.

Lo millor timbre de gloria de Barcelona será 'l de ciutat filantròpica.

Una població castigada per la crisis, que envia alguna cosa de lo poch que l' hi queda á autres poblacions més castigadas encare, es una gran població. La gene-

rositat es la principal noblesa; la caritat la primera virtud.

Gloria á Barcelona!

EPÍGRAMAS.

No sabent llegir l' Arnall per fer veure que llegia, l' altre dia als dits tenia un diari cap-per-vall.

Y adonantse'n en Rivés tot bromejant l' hi vá dir: —Tanoça ¿cómo vols llegar ab lo diari á l' inrevés?

L' Arnall ab serenitat diu: —Tanoça ¡patapom!... Llegir com llegueix tothom què vol cap habilitat?

F. LI. B.

Al teatro aná un pagés y al conserje pregunta: hont s' havia de sentá porque ell no sabia res.

Ab un ló molt reverent mirá l' conserje l' papé, y tot serio l' hi digué —Anéu al número cent

M. T.

Un home molt pulcro y molt calvo al morir va deixar trenta una perrucas.

Aquestas perrucas tenian un mérit: del pel de l' una al altre hi havia un centímetre de diferencia, de modo que si la primera no tenia més que un centímetre, l' última 'n tenia trenta hu.

L' home pulcro se 'n posava una cada dia del més, fentse l' ilusió de que tothom se creya que 'l pel l' hi creixia una mica cada dia.

Una frasse:

—L' Angelet es un noy tant prudent, deya una senyora, que no dirá may mal ni de la lluna..... per no comprometre's.

Vaig á esplicalse'n una de bona. Se tracta de averiguar perque 'ls gats quan corren per terrats y teuladas durant las nits d' hivern, miolan de aquella manera tant esgarrifosa.

Es aviat comprés, diu un autor francés.

Avants los gats se feyan l' amor tranquilament y fins ab vèu baixa com los enamorats humans.

Pero un dia mentres la gata, ab lo coll tort, mirava ab ulls enternits al seu amant, passa per la vora d' aquest una rateta; aquest se desvia, agafa l' rata y corra á menjarsela en un recó de terrat.

La gata va quedarse tant ressentida, que á fi d' evitar nous percances d' aquest género va posarse á molar durant tot lo festeig, d' aquest modo las ratas se 'n adonan y no passan.

A un pobre xicot que déu una pila de diners l' hi embargan los mobles y l' nombran á n' ell mateix depositari.

—En resúmen, diu al aguatzil: aixó voldrá dir que jo no puch treure'n cap á fora.

—Exactament: vosté se 'n guardará.

—No 'n treure cap.

Quan lo tribunal gira l' esquena, agafa una cadira la romp y la tira al escalfa-panxas; després de una cadira una taula; detrás de la taula una calaixera.

Y no va fer més que agafar la cendra; posarla á pilotets pèl pis, y en cada pilot un rötol que deya: «Aixó es una taula..... aixó es una calaixera..... aixó es una cadira»....

Quan hi torná l' tribunal, digué:

—Ja 'u veuhens: no n' ha sortit cap de casa.

—Caritat per un pobre cego! deya un infelis dirigintse á un senyor molt avaro.

—Ay germá, contestava aquest. Si 's tractès de pòdervos regalar un ull, vos lo donaria; are un quarto no pot ser.

S' estrenava una comèdia dolenta, y un espectador deya:

—Apenas hi sentit res: aquest teatro es sòrt.

Resposta de un que ocupava la primera fila:

—Ditzòs ell!

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Per seguir las tercera quinta
la quart-dos de la Pilar
hu dos are unas faldillas
que fastigueja l' mirá.
si bés que las hu dos quinta
casi, casi ja fà un any.
Lo tot es cosa que buit
no val ni tampoch un ral.

A. T. F.

II.

Ma prima es un bon metall;
lo mèu dos fuig com los vents
y l' tot son uns instruments
que fan més soroll qu' un mall.

TJA XICH.

ENDEVINALLA.

Me diuhens que corro molt
y las camas ningú 'm véu,
sigui gran sigui petit
jo 'm fico per tot arréu.

UN FEDERAL.

ANAGRAMA.

Un tot, tot me vā donar
ne menjo una y era tot,
tan y tan, que 'm vā sembla
que 'm menjaba un escardot.

XICUS.

QUADRAT NUMÉRICH.

Substituir los pichs ab números que sumats vertical y horizontalment donguin un total de 24.

RAPÉ.

CONVERSA.

—Nena maca, ¿diuhens que 't casas?
—Are si que m' agrada ¿que 'n has de fer?
—Rés, pero la curiositat.....
—Cada dia vens ab novas cansons.
—Y no 't casas.
—Si, si, y ja te dit y tot lo nom del meu xicot.

RAPATANI.

TRENCA-CLOSCAS.

Papiol, Ulldecona, Reus, Amposta, Gracia, Rubí Alpens, Ebro, Agramunt, Solsona, Esplugas.

Posar aquets noms en columna de modo que las primeras lletras formin lo nom d' un poble de Catalunya.

JUSPITINCLES.

GEROGLIFICH.

Home

Barret.

MALORIPEX.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Capsalera.
2. IDEM 2.—Sopa.
3. ANAGRAMA.—Soci così cisó.
4. ENDAVINALLA.—Un riu.
5. COMBINACIÓ NUMERICA.—1 2 0 4 6
4 6 1 2 0
2 0 4 6 1
6 1 2 0 4
0 4 6 1 2

6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Mataró
Marta
Rata
Ram
Or.

7. TRENCA-CLOSCAS.—Diapassion.
8. GEROGLIFICH.—La ociositat es la mare de tots los vicis

ALMANACHS AMERICANS DE PARET.

AB XARADAS, EPÍGRAMAS, ENDEVINALLAS Y FINS GUIATS PER LAS CUINERAS.

Gran asurtit per tots los gustos y totas las fortunas. Dibuixos variats, cromos perfectes, incrustacions d' or, formes distintas y elegants, tamanyos de totas classes y preus baratissims, desde 2 rals fins a 18. Tot això ho trobaran en la llibreria de 'n Lopez, Rambla del mitj, 20. Vajin á veure's i se convenceran que no exagerem.

VENTA AL POR MAJOR Y MENOR. Als correspon-sals s' otorgan grans rebaixas.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, fill, Arch del Teatre, 21 y 23.

¡¡MORTS!!

Avuy per ma trista sort
me vé á la pensa 'l recort
de que com nen á qui enganya
tòthom, lo poble d' Espanya
sempre carrega ab lo Mort.

Aquell que no viu de renda;
l' infelís que té una tenda,
es un pobre feligrés,
carrega ab un Mort de pès:
Contribucions á la Hisenda.

Si imparcialment s' examina,
que 'n treyém de la Marina?
Ens fá per ço ser més forts?
Contéu: tant barcos, tants Morts
Y 'l poble... paga y rondina.

Gireu la vista á Ultramar
(vull di' á l' altra part de mar)
Un poble mitj corromput
du 'l Mort de l' esclavitud,
que ja os dich qu' es carregar.

Senyor! Encara hi ha gent
que vol parlar de Foment
Foment, de qué? per ma sort!
La instrucció? Si aixó es un Mort!
Requiescat in pace: amen.

Vinga un altre Mort de pès
y seran dos voltas tres.
Per que la Gobernació....
Ay! si vé 'l Fiscal! Tinch pô....
Digueuli que no ha estat res....

Diguéuli que aixó es delícia,
que parlo sense malícia,
que 'm libri de tota fatxa
L' Esquella de la Torratxa,
tè gracia; tinga Justicia.

Per si 'l lector s' ha cansat,
quatre versos hi he acabat...
Jo crech qu' aixó vâ enderrera
que l' Estat fa 'l calavera
y que morirà l' Estat.

Y allavors, la gent sensata
cridarà, parlant en plata:
— ¿Qué 'ns queda d' aqueixa terra?
Y contestaré: La Guerra;
aixó no es Mort; pero mata.

PEP.

LO DIA DELS MORTS DE 1879.

¡Pietat per las víctimas de la inundació!